

Előfizetési ár:

Egész évre	— — —	4 K.
Fél évre	— — —	2 K.
Negyed évre	— — —	1 K.
Egyes szám	— —	20 l.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondse-
dés milliméter soronkint
10 fillérrel, táblázatos és
garmond betűnél kisebb
betűfaj szedés másfélsze-
res egységárral számítá-
tik. — Az egész oldal négy
hasáb széles.

Előfizetőknak az álláskor-
reslet és kínálat rovata
rövid közlésekre díjtala-
nul áll rendelkezésre.

Szerkeszti:

BALOGH ERNŐ

m. kir. erdőtanácsos

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői,
erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ES KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V.,
Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szét-
küldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő»
szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők
Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő irói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz.
A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordít-
tatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni

TARTALOM.

A tutajozásról. (Kolozs József.)

Melyik a létező legmagasabb találoperecent? (Gothard Sándor).

Különfélek: Nyugdíjbiztosítás. — Az Erdészeti Zsebnaptár. —

Halálkozás. — Hadifogságban. — Prémét a katonáknak. —

A házfogyasztásra levágott állat húsának értékesítése. — Idő-
jelzés.Hivatalos közlemények: Az altisztek létszámának újabb megállá-
pítása tárgyában. — A Krammer-féle gömbfa-köböző táblák
alkalmazása.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

Szerkesztői üzenetek.

Tárca. Családi film. (Zsoldos László.)

A tutajozásról.

Irta: Kolozs József m. kir. főerdőmérnök.

(Folytatás.)

Igy például a 14—15 méter hosszú előtábla után
csak 12—13 méter hosszú utótábla jöhet.

A visszaszerzett szálfákból álló tutajnak olyannak
kell lennie, mint a rendesnek.

A visszaszerzéseket illetőleg el van rendelve, hogy
a visszaszerzés alkalmával készített tutajt mindig az az
erdőőr veszi fel, a kinek a kerületében a visszaszerzett
faanyag befűratott és pedig olyképpen, hogy a «reha-
bitiós» tutajszállítókönyvbe bejegyzí a visszaszerzett
faanyagok darabszámát és osztályát, valamint azt, hogy
a visszaszerzés alkalmával a faanyagok mily távolság-
nyira lettek leusztatva az összefűrási helyig.

A tutajozásra vonatkozólag álljanak még itt a követ-
kező a máramarosvármegyei tutajozási szabályzatból
átvett általános rendelkezések:

1. §. A Tiszának Nagybocksó község felett lévő
részein, valamint a többi fővizeken, s nevezetesen a
Visó, Taracz, Talabor és Nagyágon és ezeknek mellék-
vizein csakis az erdőtörvény 181. és következő §-ai alap-
ján megszerzett engedéllyel és a következő rendszabá-
lyok betartása mellett szabad tutajozni.

2. §. A Tisza, Nagybocksó községtől lefelé szabad
folyó lévén, ott a tutajozás, a fennálló folyó, csatorna
és főhajózási rendszabályok mellett mindenki által sza-
badon gyakorolható.

3. §. A Tiszán Trebusától, a Visón Felsővisótól, a
Taracson Dombótól, a Talaboron Kövesligettől és a

Nagyágon Bereznatól kezdve a bokortutaj csak két
táblából állhat, melyeknek hossza a 40 (negyven) métert
meg nem haladhatja.

Az ezen vizeknek felsőbb részéről s mellékvizeiről
leszállított több táblás bokrok tehát a fent megjelölt
folyamrészekre való bocsátás előtt két táblás és negyven
méternél nem hosszabb bokorba átfűrandók.

4. §. A Nagyágon szokásos deszka-bokrok Berezna
község alatt is több táblából állhatnak.

5. §. A 12 méternél rövidebb szálfák vagy rönkök,
bokorba kötve szállítandók. Bokorkötésnél a vezértábla
mindig könnyebb legyen a hátulsó táblánál.

6. §. A tutajoknak szélessége elül, a hevedernél
mérve 7 (hét) méternél nagyobb nem lehet.

Bokorkötésnél a hátulsó táblák elejének szélessége
szintén legfeljebb 7 méter lehet; de mindenesetre leg-
alább 3 (három) méterrel keskenyebb legyen az előtte
levő tábla hátsó részénél.

7. §. A tutaj és a bokor vezértáblájának eleje leg-
alább két, egészséges, 15—20 cm. középméretű heve-
derbe (fűrt lyukba vert keményfaszegekkel) kötendő
be. Az egyik hevedert gúzláncz is pótolhatja.

A tutajszeg-lyukakat, a heveder megrepedésének ki-
kerülése végett egy vonalba fűrni nem szabad.

A gúzláncz, horgos keményfaszegekkel erősítendő
meg. A heveder, szemközt és ferdén bevert faszegekkel
is megerősíthető.

Deszkatutajnál elegendő a szokásos egyszerű gúzs-
kötés, elül és hátul.

A tutaj hátsó részét hevederbe fűrni nem szabad;
de ott mindenkor s legalább minden harmadik szálfába
befűrt laza gúzskötés alkalmazandó.

A bokor hátsó tábláin csak gúzskötés alkalmazandó.

A hátsó táblák gúzlánczokkal kötendők az első
táblához.

A hevedernek végei legömbölyítendő.

A heveder a tutaj szélességénél hosszabb nem lehet.

A tutajszegek szívós keményfából készítenők. A tutaj-
szeg hossza 42 cm., vastagsága pedig 4—5 cm. legyen.

8. §. Az evezőszék, fűrt lyukba erősített keményfa-
csapokon álló, mintegy 15 cm. vastag fenyőfából készí-
tendő.

9. §. Az evezőrud 7—8 m. hosszú és 10—15 cm. középátmérőjű fenyőfából készítendő. A 2 m. hosszú, 24 cm. széles, 2—2,5 cm. vastag fenyődeszkalapát 2—3 keményfaszeggel erősítendő meg az evezőrudhoz. Az evezőrud súlypontjában egy 5 cm. vastag és 30 cm. hosszú keményfacsap alkalmazandó.

Minden tutaj vagy bokor legalább 10 darab tartalékfaszeg, 1 vagy 2 darab kifogógúzs (czejte) és 2 darab emelőkaróval felszerelendő.

10. §. Minden 15 méternél hosszabb tutajon legalább 3, a 35 méternél hosszabb tutajon pedig legalább 4, sőt — a szükséghez képest — több, erős kormányos is alkalmazandó úgy, hogy a tutaj vagy bokor hátul is kormányozható legyen.

A kormányosok egyikének, olyannak kell lennie, ki a mederveviszonyokat ismeri és a három előző évben azon a vizen már tutajozott.

11. §. A kifogókon vagy ott, a hol a tutaj vagy bokor 12 óránál tovább vesztegel, a kikötés legalább 28 mm. vastag, megfelelően hosszú s folyó méterenként, száraz állapotban legalább 0,5 kgr. súlyú kötéllel a parton mélyen beásott ezölöphöz eszközlendő.

12. §. A felteher a tutaj köbtartalmát semmiesetre túl nem haladhatja s illetve csak annyi felteher rakható fel, hogy a tutaj egy negyed része mindenkor a vízből kiálljon; 30 cm.-nél vastagabb szálfából összefűrt tutajokon azonban a felteher bő vízállásnál a tutaj köbtartalmának felénél, kis vízállásnál pedig egy negyed részénél nagyobb nem lehet.

13. §. A tutajok vagy bokrok a vízrebocsátás sorrendjében minden befúró állomáson évenként egygyel kezdődő folyószámmal és az engedményes jelével elátandók.

Az engedményes jele az illetékes politikai hatóságnak bemutatandó.

14. §. A vezértutajosnak szállítólevél adandó át, melyben kitüntetendő a tulajdonos, a tutajozási engedély száma, a tutaj sorszám, a befúró állomás neve, a végállomás, a vezértutajos és a tutajosok nevei, a befűrt és felteherként szállítandó faanyagok száma, minősége és méretei, a felszerelési anyagok száma és minősége, az elindítás napja, az indító közeg aláírása.

15. §. A tutajoknak sem éjjel, (napnyugta után és nap felkelte előtt), sem ködben, sem hózivatarban, sem mihelyt a víz a part színét meghaladta, járnok nem szabad.

Ennek folytán, rendes körülmények közt, tavasszal és ősszel csak reggeli 6 órától esti 6 óráig; nyáron pedig reggeli fél 5 órától esti 8 óráig gyakorolható a tutajozás.

16. §. Minden befúró állomásról először lehetőleg a gyorsabban úszó tutajok indítandók. Az indítások közt 3—5 percnyi időköz legyen.

A tutajok, menés közben 60—70 öl minimális távolságban járjanak egymás után s a hátulsó tutaj, lehetőleg az előtte járó útvonalát kövesse.

17. §. A kifogó állomásokon megfelelő számban erős ezölöpök egy méternyire beásandók s 28 m. hosszú, 28 mm. vastag s száraz állapotban 14 kg. súlyú kötelek készleten tartandók.

18. §. A gáttulajdonosok a vízgyűjtő gátak megnyitását a vidék lakosai által könnyen felismerhető módon, az illetékes politikai hatóság által megjelölendő mindazon átjárókon és más helyeken jelezni tartoznak, a melyeken a víznek gyors emelkedése veszélyt idézhetne elő. A gáttulajdonosok a vízgyűjtő gátak nyitására és elzárására pontos naplót kötelesek vezetni.

A szállítás szünetelése esetében vagy befejezése után a vízgyűjtő gátak kapui és zsilipjei nyitva tartandók.

19. §. Ezen rendszabályok be nem tartása, az ideig-

TÁRCZA.

Családi film.

Irta: Zsoldos László.

Az öreg Mayernek, a kinek a kissé megörnyedt háta mögött már összemosolyogtak a cselédek, junius huszadikán eszébe jutott, hogy junius huszonkettedikén lesz éppen a tizedik évfordulója annak a nevezetes napnak, a mikor megismerkedett a feleségével. Az öreg Mayer nagypénzű s az övéi iránt gyöngéd lelkületű ember volt, sőt még az úgynevezett poézist sem birta végképen kiölni belőle a tőzsde; ebbeli jó tulajdonságainak köszönhetve azután azt a valóban kedves és különleges ötletet, hogy az évforduló reggelén suttymban elbujtatott egy kinematografust az új nyaralójuk fiatal, suta parkjában a kis gloriéttbe, azzal az utasítással, hogy mialatt ők — a család, no meg lábnál Teddy, a hű, fehér foxterrier — majd szép csöndesen megreggeliznek az épület széles, nyitott terraszán, azalatt a ber-

regő kinematográf egy félórára való filmben örökítse meg a számukra ezt a reggeliző, meghitt családi jelenetet.

— Milyen eredeti és becses dolog is lesz, — gondolta magában a jó öreg Mayer, — ha majd unalmas téli estéken beállítjuk az elsötétített szalónba a masinát és ott látjuk magunkat a vásznon a mai viruló juniusi reggelen, a hogy vígan csevegünk teázás közben itt a nyaralóban. Vagy — s ennél a távlatnál szinte hogy könnybe nem lábbadt a szeme — vagy a mikor majd egyszer az én időm is elérkezett, s már odalent pihe- nek a rideg kriptában, milyen drága emléke marad rólam az én aranyhajú Joezikámnak (így becézte a feleségét), vagy ennek az én édes kis boczikámnak (így meg a nyolczéves kis leányát), ha majd olykor-olykor eszükbe jutok: viszontlátják a kifeszített vásznon magukmagukat a régi jó időkből, s viszontlátják az «édes öregem»-et, a papát, a hogy friss egészségben feltámadván a halottaiból, jóízűen megreggelizik a terrazon a társaságukban, fölszeleteli a sonkát, belepillant az újságba, szivarra gyújt és beszélget velük némán ugyan,

lenes folyó, csatorna és tó hajózási rendszabályok 114. és 115. §-ai értelmében fog büntettetni s esetleg a szállítási engedély is meg fog vonatni.

Eddig a vármegyei tutajozási szabályzat.

*

Jelen cikkem elején rámutattam volt arra a körülményre, hogy a tutajozás alkalmával a fának egy része veszendőbe megy és hogy a fának vizen való szállításánál mindig számításba kell vennünk a tutajozási apadékat is.

Ez a tutajozási apadék a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság kerületében mindig évről-évre állapítatik meg és pedig erdőgondnokságonkint külön-külön a m. kir. erdőszámvevőség kiküldött tisztviselője által, mely alkalommal egyuttal az anyag számadás is lezáratik.

A tutajozási apadék helyes megállapítása érdekében az erdőgondnokságoknak a következőket kell kimutatniok:

1. Melyik rakpartról hány darab, mily folyó számmal ellátott szálfá, rönkö lett letutajozva?

2. A folyó számmal már ellátott (tutajozás alatt álló) anyag közül hány darab, mily folyó számmal ellátva használtatott fel az erdőgondnokság által az építkezéseknél?

3. Hány darabot, mily folyó számukat adott át az erdőgondnokság esetleg a szomszédos erdőgondnokságoknak?

4. Hány darabot, mily folyó számukat adott el az erdőgondnokság erdőigazgatósági rendeletre vagy bár czára magánosoknak?

5. A rakpartról (tehát oly fából, mely folyó számmal ellátva nem volt), hány darabot, mily méretűeket használt fel az erdőgondnokság saját építkezéseihez?

6. Hány darabot, mily méretűeket adott át a szomszédos erdőgondnokságoknak?

7. Hány darabot, mily méretűeket adott el erdőigazgatósági rendeletre vagy bár czára?

8. Hasonlóan kimutatandó az is, de külön, hogy az egyes rakpartokról hány darab, mily választékú apró anyag (a mely folyó számmal nem láttatik el) és zsin-dely:

a) tutajoztatott le,

b) használtatott fel,

c) adatott át más erdőgondnokságoknak és

d) adatott el erdőigazgatósági rendeletre avagy bár czára?

9. Bejelentendő továbbá az is, hogy a saját építkezésekhez stb. felhasznált anyagról beterjesztett-e a felhasználási kimutatás vagy a terhelvény? Azok jóváhagyva visszaérkeztek-e az erdőigazgatóságtól?

10. Bejelentendő, hogy a szomszédos erdőgondnokságoknak kiadott anyagról beszereztek-e a szükséges számadási okmányok (nyugták)?

Az apró anyagok tutajozásánál tényleg előállott tutajozási apadék pontos megállapítása czéljából a felteherként leszállított apró anyagok vastagabb bütüjére a czimer (magyar korona) mindenkor beégettetik, a vékony bütüje pedig az erdőgondnokság által használt festékekkel láttatik el, nemkülönben minden egyes darab a szokásos keresztirányú festéksávval is el lesz látva, hogy az elzárásba került és utólag visszaszerzett anyagok származási helye úgy mint a szálfánál pontosan megállapítható legyen.

Meg lévén a fentebb kitüntetett összes adatok és okmányok, az anyagszámadás lezárható és a tutajozási apadék megállapítható.

A kincstári faanyagokon kívül egy-egy folyószakazon természetesen magántulajdont képező faanyagok is tutajoztatnak le.

A magánosok faanyagukat mindenkor csakis az elő-

de azért olyan élénken és természetesen, mintha még mindig élne. Hiszen — füzte tovább, már a halál gondolatával is csaknem megbékülve — hiszen énnekem az valóságos feltámadás lesz, ha tudom, hogy holtom után is ott járok, tesztek-veszek a szalónban ő közöttük. Még Teddy is ott lesz, ha százszor kimúlt is a hű állat.

Mi tagadás benne, ebben az ötletben csakugyan volt valami megkapó. Az öreg Mayer már alig várta, hogy a «nagy» reggelen feltűnés nélkül kicsalja a feleségét meg a lánykáját a terrasra, az aránylag jó messzire eső gloriett rejtekéből feléjük irányított mozgófényképező-gép lemeze elé.

Vége, úgy féltiz óra tájt, sikerült a dolog. Mind a hárman letelepültek a piros kecskelábú, izlésesen megterített kerti asztal körül, s az öreg Mayer titkos jeladására odabent a gloriettben észrevétlenül megindult a mozi-gép.

Színésznek semmi, de magánembernek (kivált a hogy az öreg Mayer csinálta) még sem lehet közömbös érzés abban a tudatban ülni a gyanutlan feleségével meg a

gyermekével a reggelihez, hogy az arcát, alakját, mozdulatait s a mozdulataiban és arcjátékában megnyilatkozó egyéniségét most átadja annak a halhatatlanságnak, a melyikben az egyéniség túléli magamagát, a melyik (hacsak el nem romlik a film) nem ismer örege-dést, a melyiket nem érhet sem betegség, sem semminemű baj, vagy szerencsétlenség, a mi az igazi életben még orvul leselkedhetik reánk, és nem csufíthat, nem pusztíthat el, nem szüntethet meg a halál.

Ilyenek foroghattak az öreg Mayernek a fejében, miközben lassú kortyokban iszogatta a teát, titkos gyönyörűséggel pislogott hol az asztalfőn ülő sárgahajú szép asszonyra, hol meg az asztalvégen szaporán falatozó leánykára.

(— Hehehe, kis csibéim, ha ti most tudnátok, hogy a Mayer-család történelme számára reggeliztek itt körülöttem!)

— Csak — állapította meg már a második szelet sonkánál az öreg — csak egy öreg hiba csuszott bele a számításba: az aranyhajú Joczikanak rossz kedve van. Idegesen fészkelődik a helyén és olyan durczás

*

zöleg nyert tutajozási engedély-okirat alapján tutajoztathatják le.

E célból kérvény nyújtandó be a m. kir. földművelésügyi miniszteriumhoz.

Ebben a kérvényben kiténtetendők a következők:

a) Mely évben akarja kérvényező a faanyagot letutajozni?

b) Hány köbméterre kéri az engedély megadását?

c) Mely folyószakaszon akarja a faanyagokat letutajoztatni?

d) Mily faanyag letutajozásáról van szó? Honnan szerezte be a faanyagot stb.?

A kérvényt a miniszterium tárgyalás végett az alispáni hivatalnak adja le, mely viszont azt az észrevételek megítése végett az illető községi elöljáróságnak küldi le, hol is a vonatkozó hirdetmény 30 napi közzemlére kitétetik. (Végo következik.)

Melyik a létező legmagasabb találópercent?

Irtá: Gothard Sándor.

Arra a kérdésre, hogy melyik sörétfegyvernél a létező legmagasabb találópercent? két okból nem szívesen válaszolok. Egyrészt, mert erre pontos választ adni nem lehet, másrészt, mert e kérdés fejtegetése akaratlanul is fejlesztí a rosszul lövő vadásztársak közt a szerencsétlen percentsyargalást, melytől minden rossz lövő az üdvösséget várja.

A létező legmagasabb találópercent elméletben a 100 %.

Vagyis, ha egy fegyver 35 méterről a 75 cm. körbe minden sörétet bele visz. Ha ennél is többet akarnánk, akkor úgy járnánk, mint az egyszeri földbirtokos, a kinek rozstát formaliter a földbe verte a jég. Jelentett 100 % kárt, szó nélkül likvidáltak. Egy hét mulva ta-

lálkozom vele és szóról-szóra azt mondja: «Nem voltam én bolond, hogy 100 percents kárt jelentettem, mikor ezt szó nélkül kifizették, azt hiszem, ha 120 percentsent jelentettem volna, hát ezt is kifizették volna». De félre az élczekkel. Az elméleti tökéletességet még egy sörétfegyver sem érte el.

A legnagyobb találópercentsent, a mit neumannswaldei fegyverbizonylatban láttam, gondolom, 90% vagy 91% volt. Annak idején leirtam. De ez a fegyver teljesen hasznavehetetlenül összehordott. Ilyen csak a ritka kivételes messzelövésnél jöhet tekintetbe.

Atelieremben full choke furatú fegyvereknél 86—88% volt a legnagyobb eredmény, mit 2 év alatt eddig olvastam.

De «new boore» furatnál, vagyis az új egyenletesen terítő fúrásnál ezt elérni lehetetlen. Arra a kérdésre, hogy miért nem lehet 80% találóra szerkeszteni, egyszerű a válasz. Mert két teljesen paradox fogalmat egyesíteni lehetetlen. Nemesak eddig volt lehetetlen, de lehetetlen is marad. A «new boore» fogalma: «Egyenletes terítés!»

A legmagasabb találópercentsent fogalma, a mi csak «full choke» fúrással lehetséges: «A létező legnagyobb koncentráció.»

Teríteni és tömöríteni teljesen ellentétes fogalmak, ezeket egy csölyukba egyesíteni sohasem fog sikerülni. De nem is szükséges, mert e nélkül is agyon lehet löni a vadat, «csak löni kell tudni». Hogy azonban ezen kérdést világossá tegyem, leközlök egynéhány példát, hogyan terül el a sörét a 75 cm. átméretű cél-lapon különböző fegyvereknél.

Találószázalék	Belső kör	Külső kör
81 %	32	49
83 %	27	56
84 %	39	45
86 %	42	44

arcot vág, hogy igazán Isten ellen való vétek, hogy ezt a bájos, remek asszonyt ilyen arczkifejezéssel örökítse meg az az ördögös masina.

— Ejh, Joczika, — fordult feléje nyájasan, — hát neked mi bajod van, szívem?

— Nekem? — nézett rá az különös mosolylyal. — Óh, éppen semmi!

— Ejnye, ejnye, fiacskám, hát téged nem melegít fel ha más nem, hát... hát legalább a kegyelet, hogy ma tíz esztendeje — emlékszel? — délután ötkor... elromlott az írógéped az irodában és én épp akkor...

A sárgahajú, a nélkül hogy egyetlen pillantásra méltatta volna a kedvesen beszélő öreget, türelmetlenül nevetett.

— Ugyan, kérlek, hát már hogyné melegítene föl! Nem vagyok én fából!...

— Pedig a fa gyúlékony anyag, példa rá a számos tüzeset, — szólt közbe tudakosan és minden ok nélkül a nyolczéves kislány, miután épp az imént nyomott le a torkán egy félredugdosott nagy szelet sonkát.

De jóformán még el sem mondotta egészen, az anyja már is boszusan piritott rája:

— Ne kotnyeleskedj, boczi!

Aztán minden átmenet nélkül átsiklott a hangja az urához:

— Kérlek, te nem szándékozol ma bemenni a tőzsdére? Elmegey a vonatod.

A nézése oly szigorú volt, s a hangja olyan parancsoló, hogy szegény öreg Mayer majd hogy nem sirva fakadt arra a gondolatra, hogy ez most mind benne lesz a családi kinematogrammban és talán majd még a késő unokák is nevetve fognak gyönyörködni bennük a szalónjukban, a mozi-vásznon, hogy:

— Ninini — mutatnak majd ujjal az ő alakjára — és a dédtata nem mert visszafelelni!

Ez, de csakis ez a rendkívüli körülmény rendkívüli elhatározást érlelt meg a derék bankárban. Akármennyire a bolondja is a feleségének, a kinematográf előtt még sem mutatkozhat be néma papucshósnak, a mikor az asszony ilyen parancsoló arczzal néz rája; mint-hogy azonban szembeszállni dehoggy is mert volna a

A mint látjuk, a találópercentek szaporodásával erősen és aránytalanul fokozódik a belső kis körben elhelyezkedett sörétek száma. Itt néhány abnormalis magas százaléku fegyver lövét mutattam be. Az ilyen fegyverek gyakorlati vadászati célra jóformán alkalmatlanok.

A jól terítő «new boore» furatnál a belső körben legfeljebb egyharmad rész sörétnak szabad lenni.

Például, egy gyakorlatilag fölséges «new boore» fegyver lövése, 64% találószázalék mellett: Belső kör 22%, külső kör 42%. Egészen jó arány, ilyen fegyverrel a vadat igen biztosan terítékre vagy aggatékra lehet hozni.

A 80%-hoz közel vagy ezen felül levő igen sűrűlövésű fegyverek mind 12-es öbüek. Ezeket sokkal inkább sikerül magas percentre hozni. Atelieremben nem fordult még elő, hogy például 20-as öbű fegyver 75%-on felül lőtt volna, pedig 12—16 darabot próbáltam ki. Ellenben 12-es öbűben a 70%-ot meghaladó, tehát «Hervorragend übertreffend» fegyver igen gyakori. Sőt állandóan van 4—5 drb. 80%-on felüli is, 20—22 drb. között.

Nézzük most már a magas, mondjuk 80%-os fegyverek gyakorlatát.

Az ilyen fenomének többnyire ezen megjegyzéssel jönnek vissza hozzám: «Én elég jó lövőnek tartom magamat, finom fegyvereim vannak, de a küldött messzelövő fegyverrel löni nem tudok. A fegyver minden vadamat összetépi, sokat hibázok. A fegyver nyáron összetépi a szárnyast, félreállítottam — télire!» stb. Így beszélnek a gyakorlati vadászok.

Saját tapasztalatom pedig ez: Nálam minden fegyverrel, mely atelieremben megfordul, egyszer vadászunk. Azelőtt nekem a vadasommal nem volt bajom, most örökös a háború. Ha igen magas percentes fegyverrel

gyönyörű teremtéssel, ennél fogva a helyzet becsületének megmentése céljából (isméltlem, csakis a mozgófényképre való tekintettel) váratlanul és hirtelen felugrott a piros kerti székről, mint az oroszlan, s az asztalra csapva az öklével, tettettett dühösséggel kiáltotta:

— Füttyülök a vonatra! Nem megyek be! Mert — és most már boldogan kaczagott a ránczos képével (hogyne, a mikor ilyen szerencsésen túlesett a bátorsági jeleneten) — mert tudjátok meg, gyerekek, hahaha, hogy ezt a mai reggelit mozgófényképben örökítettem meg a családunk számára! Mozgófényképben! Ott van! — és harsogó nevetéssel bökött a jó messze levő glorietre.

A dolog megmagyarázása kedvéért egy lélekzetvétellel elhadart mindent, a mi csak rávezette erre az ötletre, s aztán ezzel a kívánsággal, hogy:

— Gyertek a keblemre! Csókoljuk meg egymást, gyerekek! — olyan forró s ő nagysága részéről bizony kissé szinpadias csókba olvadt össze Joczikával meg a lányával, hogy Teddy, a fehér foxterrier is időszerűnek látta, hogy felugorjék a helyéből és örömeiben nagyot vonitson.

vadászunk, bizony hibázunk is! A szárnyasvad 10—15%-át nem lehet hazavinni, mert elszakad. «A foglyot kilövi az ember a tollából», a hogy ezt A. K. br. mondja. A hazavitt vad egy részét be sem viszik a vadashoz, ezt otthon kell megenni, tehát egész nyáron fasiozott vadat eszem egész családommal.

Végül a vadkereskedő még visszaküld 20 drb. foglyból 2—3 darabot, mit nem vesz át. Tehát az augusztus-szeptemberben lelőtt szárnyasvad egyharmada piaczilag nem értékesíthető, legalább egy tizedrésze haza sem vihető. Ez a legmagasabb találópercent gyakorlati oldala! De azért ezt kéri mindenki rendületlenül.

Különfélék.

Nyugdíjbiztosítás. Az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál a következő biztosítások költettek: Vincze György, közalapítványi m. kir. erdőőr; Tamás János, Csik vármegyei hatósági erdőszolga; Balda Ferencz, mezőhegyesi m. kir. ménésbirtoki erdőőr és ifj. Horváth István, Abauj-Torna vármegyei járási erdőőr, az 1912. évi VIII. t.-cz. szerint nyugdíjra, aggkori ellátásra, bal-esetre és temetkezési segélyekre biztosítottak.

Az Erdészeti Zsebnaptár 1915. évfolyama megjelent, melyet előfizetőink az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V, Alkotmány-utca 6. sz.) 2 K 45 f. ellenében megrendélhetnek. A 45 f. portomentes levélbeni küldésre szól s így legegyszerűbb a szétküldés, mert sajtótermékek csomagban való küldése a mostani viszonyok között körülményes.

Halálozás. *Lányi* Ákos m. kir. segéderdómérnök, a bustyaházai m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó németmokra m. kir. erdőgondnokság vezetője, cs. és

Topp. Ebben a pillanatban sarkantyú pendült meg a terraszra vezető lépcső alján és Teddy vonítása örömgrándozásba csapott által. A háromfejű család széjjelválk, Boczika megbicczeni a fejét, az öreg Mayer idegenül sunyít a terrasz alsó lépcsőjén álló gyerekarczú, fekete huszárhadnagyra, a kit soha életében nem látott, a sárgahajú szép asszony pedig a világ legtermészetesebb hangján megszólal:

— Ah, Pándorfy! Jó reggelt! No de ilyen meglepetés! (Bemutatás.) Pándorfy hadnagy! — Férjem!

A hadnagy hanyagul nyujt kezét az álmélkodó bankárnak és mintha nem is a Mayer Béla felesége volna, olyan szemtelenül czuppanósan csókolja meg a sárgahájúnak a kezét:

— Kisztihand, nagyságos asszonyom. — És alamuszi képpel folytatta: — Ezehh éve nem láttam. Kéhhem (most vérlázító szemtelenséggel fordult a hűledező családfőhöz) — kéhhem, ez iggazán nagyszehhű, hogy önagyságra abszolluthe semmit sem változott lánykohha óta, a mikkohh utoljáhha láttam!

Csend. Az öreg Mayer ránéz a hadnagyra, ránéz a

kir. tartalékos hadnagy, életének 30-ik évében, augusztus hó 30-án az északi harcztéren hősi halált halt.

Bodor Sándor a besztezerzei m. kir. erdőigazgató-ságnál alkalmazott m. kir. erdőmérnökgyakornok, munkás életének 25-ik évében október hó 12-én hirtelen elhunyt.

Ótvös Lajos nyug. m. kir. főerdész október hó 27-én Máramarosszigeten meghalt.

Libohorszky József, az Országos Erdészeti Egyesület szolgája és házmestere, a ki mint póttartalékos a 13. sz. honvédménetezred kötelékében vonult hadba, hazája védelmében f. é. szeptember hó 8-án Ravaruska mellett hősiiesen elesett.

Hadifogságban. *Kóváry György*, a lipótújvári m. kir. főerdőhivatal kerületében alkalmazott m. kir. segéd-erdőmérnök, tartalékos hadnagy, az északi harcztéren megsebesülve hadifogságba került s mint hadifogoly Omszkba (Szibéria) szállítottatt.

Prémét a katonáknak. A Házinyúltenyésztők Országos Szövetsége (Budapest, Csillaghegy) a tél beálltával arra kéri az ország nyúltenyésztőit, hogy kidolgozott vagy szárított nyúlgereszénakat a hadban álló katonáinknak meleg téli ruhával való ellátása végett minél nagyobb számmal küldjenek a szövetség címére, a mely azt az illetékes helyre juttatja, az adományokat hivatalos lapjában, a «Házinyúltenyésztés és Értékesítés»-ben köszönettel fog nyugtázni.

A házifogyasztásra levágott állat húsának értékesítése. Felmerült eset kapcsán a kereskedelmi miniszter kimondotta, hogy a magánosoknak, illetve gazdálkodóknak az a ténykedése, hogy nagyobb időközökben (legfeljebb évenként egyszer) saját nevelésű 1—2

darab sertést, avagy marhát stb. levágnak és ezeknek húsát elárúsítják, alkalmoszerűség jellegével bírván, iparüzésnek nem minősíthető. Ugyancsak nem tekinthető iparüzésnek az sem, ha magánosok, illetve gazdálkodók a házifogyasztás céljaira levágnak, vagy saját nevelésű, illetve otthon hizlalt állataiknak a házifogyasztás körében fel nem használható részeit eladják. A felsorolt esetektől eltérő körülmények között már iparüzésről van szó, a melyhez iparigazolvány szükséges.

Időjelzés. A «Meteor» folyó évi december hóra a következő időjelzést teszi közzé: December hó változási napjai: 2. száraz; 4. hideg, szeles, esetleg viharos vagy gyengén csapadékos; 10 változó; 15. erősen csapadékos, mely esetleg hó is lehet; 16. enyhe; 17. szeles, csapadékos; 21. hideg, szeles, esetleg viharos, csapadékos, esetleg havas; 24. szeles, hideg; 27. hideg, száraz; 31. igen hideg, viharos, de csak kevés csapadékkal.

Ha a napkitörések, melyeknek mutatója a szóródott napfoltok, e hóban kimaradnának, úgy december hava a bolygók részéről már egészen téli időjárást fog hozni a részünkre.

Hivatalos közlemények.

87,957.
I/B—I. 1914. szám.

Körrendelet valamennyi magyarországi kincstári erdőigazgatóságnak, főerdőhivatalnak és erdőhivatalnak.

(Az altisztek létszámának újabb megállapítása tárgyában.)

A törvényhozástól nyert felhatalmazás alapján a magyarországi kincstári erdőzet altisztejeinek létszámát az 1914/5. évi állami költségvetésben rendszeresített új

kinosan mosolygó kislányára, ránéz a feleségére és végül, mintha csak tetemrehívás volna, megborzadva bök rá a derék foxterrierre (a ki olyan vig nyihogással ugrádozza körül a rácsoló tisztecskét, még a kezét is újra meg újra megnyalja, hiába kapkodja el folytonosan előle, — mint a hogy az ebek csak régi jó ismerőst üdvözölnek) egyszerre nem is egy, hanem mindjárt két reszkető ujjával:

— Lánykohha óta? (Rácsolt most, azt sem tudva hogyan, ő is a váratlan lelki megrázkódtatástól. De... de... (Elakad egy pillanatig, mintha fuldoklani akarna.) de akkor honnan ismeri önt ez a kutya? Hiszen ezt én még csak tavaly vettem az állatkeretben.

Újabb csend. A hadnagy ránéz az asszonyra, az asszony a hadnagyra. Végre is a huszár elmosolyodik és megpödörinti a bajuszát, Joczika pedig, a sárgahajú szépség ingerülten és megvető hangon megszólal:

— Az állatkeretben! Oda is való vagy te... te!...

Lesujtón méri végig a szemével, aztán izgatottan, ellentmondást nem tűrő hangon mondja, mit? — szinte lihegi Pándorfy felé fordulva:

— Nem, fiam! Én már torkig vagyok ezzel a kép-mutatással! Gyerünk! Én nem maradok itt tovább egy perczig se! Boczi, tedd föl a kalapod!

Az öreg Mayer nem szólt egy szót sem. Akart beszélni, vissza szeretett volna felelni erélyesen, csakhogy nem jött a torkára hang. Végre, a tulajdon hangszálaival való hosszú, kétségbeesett tusakodás után (mialatt a kislánya fuldokló zokogással ölelte át a remegő térdét, aranyhajú felesége pedig bent volt a lakásban, hogy hevenyében felöltözködjék az útra) egyszerre csak fájdalmasan és gyámoltalanul összekulcsolta a ránczos, eres kezét a pökheni Pándorfy előtt:

— Hadnagy úr... izé... mindenre, a mi szent...
Sirva fakadt.

Ebben a pillanatban a gloriét felől hosszú lábbal és borjúképpel szökdecselelt elő a terras felé a kinematografus. Már messziről tapsolt a lapos tenyerével.

— Nagyszerű! — vihogott hízkelődően. — A színészek se jobban! Csak most egy óra szünetet kérek, mert elfogyott a film.

altiszti állások beszámításával az ide csatolt kimutatásban kerületenként részletesen kitüntetett létszámmal állapítom meg s egyben a 6866/1913. számú rendelettel kiadott létszámkimutatást hatályon kívül helyezem.

Figyelmeztetem azonban, hogy az állami kiadások lehető megszorítása és egyes állások betöltésének függőben tartása tárgyában folyó évi 7215/eln. és 7558/eln. szám alatt kiadott rendeleteim további intézkedésemig érvényben maradnak.

Budapest, 1914. évi november hó 12-én.

A miniszter helyett:

Bartóky,
államtitkár.

Melléklet az 1914. évi 87,957. számú F. M. rendelethez.

A magyarországi kincstári erdészet altisztjeinek az 1914/5. évi állami költségvetés alapján rendszeresített létszáma.

Igazgatási hivatal	Főerdőtőr és famester	Erdőtőr	Összesen	Ebből szolgálatra beosztandó			Erdőlegény	Segéteredőtőr	Összes létszám
				a gazdasági üzemhez	a műszaki segéd-szolgálatához	összesen			
altiszt									
Besztercebánya...	55	53	108	102	6	108	16	6	130
Kolozsvár.....	53	50	103	98	5	103	14	35	152
Lugos.....	45	42	87	86	1	87	8	1	96
Máramarossziget	52	51	103	97	6	103	14	2	119
Lippa.....	54	51	105	102	3	105	12	14	131
Liptóújvár.....	37	35	72	67	5	72	10	7	89
Nagybánya.....	21	21	42	40	2	42	5	2	49
Ungvár.....	28	25	53	48	5	53	8	15	76
Apatin.....	18	16	34	33	1	34	4	1	39
Bustyaháza.....	39	38	77	74	3	77	7	1	85
Gödöllő.....	20	19	39	38	1	39	8	9	56
Orsova.....	28	27	55	51	4	55	7	7	69
Tótsóvár.....	38	38	76	73	3	76	10	14	100
Szászsebes.....	40	40	80	75	5	80	10	10	100
Zsarnóca.....	28	27	55	52	3	55	7	2	64
Összesen.....	556	533	1089	1036	53	1089	140	126	1355

*

87710. szám.
I/B—1. 1914.

Körrendelet valamennyi kincstári erdőigazgatóság-nak, főerdőhivatalnak és erdőhivatalnak.

(A Krammer-féle gömbfa-köböző táblák alkalmazása tárgyában.)

A Krammer Jenő budapesti lakos által szerkesztett és a Cilcer és Társa budapesti cég kiadásában megjelent «Gömbfa-köböző» című két tizedes pontosságú köb táblákat hivatalos használatra elfogadtam s utasítom az igazgatási hivatalt, hogy jövőben úgy a vevők részére átadott, mint a kincstári célokra felhasznált anyagok köb tartalmának megállapításánál ezeket a táblázatokat használja.

Együttal ez évi 81,890. számú rendelettemmel kapcsolatosan felhívom az igazgatási hivatalt, hogy a köb táblával úgy központi személyzetét, mint az erdőgondnokságokat és a védkerületi erdőőröket az említett rendeletben előírt módozatok mellett lássa el.

A vászonba kötött könyv ára a kincstári erdészet hivatalai részére az 1914. évi 81,890. számú rendeletre való hivatkozás esetén darabonként 3 (három) korona 50 fillér.

Budapest, 1914. évi október hó 24-én.

A miniszter rendeletéből:

Téglás,
miniszteri tanácsos.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földmívelésügyi miniszter Pászthory Ödön m. kir. segéderdőmérnököt áthelyezte Zsarnóczáról Selmeczbányára a m. kir. bányászati és erdészeti főiskola szolgálatához és tanársági minőségben megbizta az erdészeti földmérési tanszék tanársági teendőinek ellátásával.

*

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Bielek Ede, néhai gróf Pálffy János uradalmi főerdészt, kir. közalapítványi főerdőmérnökévé nevezte ki.

*

A m. kir. földmívelésügyi miniszter megbizta Brannich Kálmán m. kir. erdőmérnököt a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnál a pénztárelőnöri teendők ellátásával.

*

A m. kir. földmívelésügyi miniszter a lugosi m. kir. erdőigazgatóság kerületében Radó János m. kir. főerdőt — saját kérelmére — nyugalmába helyezte.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a címszalagon átjavított lakcím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavításokat nem a posta, hanem a kiadóhivatalunk eszközi a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobbarányú címnyomtatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy főleg reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

P. L. Ha ön az állami kezelésbe vett községi és kopár területekhez kinevezett m. kir. erdőőr, akkor van igénye arcképes vasúti igazolványra s ez esetben forduljon felettes hivatalához; ha azonban járasi erdőőr, akkor arcképes igazolványt nem kaphat.

B. J. Az orvosi és egyéb gyógykezelési költségeket a sajátjából kell megfizetnie s azt az állam nem téríti meg. Ha az anyagi viszonyai olyan kedvezőtlenek, hogy a felmerült költségeket nem tudja megfizetni, úgy folyamodhatik felettes hivatala útján a földmívelésügyi miniszter úrhoz segélyért, bár a jelenlegi rendkívüli viszonyok között lehet hogy ott is el fogják utasítani. Ha kérvényét mégis beadja, úgy csatoljon hozzá megfelelő orvosi és szegénységi bizonyítványt.

K. T. A hivatalos kiküldetések és átköltözések alkalmával járó illetményekre vonatkozó 1906. évi 6931. eln. számú földmívelésügyi miniszteri szabályzat jelenleg is érvényben van s a szerint kell a felszámításokat eszközölni.

P. I. Családi pótlékre nincs igénye.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KÍNÁLAT

45 éves, rom. kath., nős, családos, szakvizsgázott erdőőr, ki mint erdőőr és vadőr nagyobb uradalomnál volt alkalmazva s most mint gazdasági munkafelügyelő teljesít szolgálatot, állást keres. A gazdaság és erdészet minden ágában jártas, érti a vadak gondozását és tenyésztését. Magyaron kívül keveset németül és tótul is beszél. Czime: Bajgár János, Tura u. p. Váczsentslászló. (59.)

Szakiskolát végzett, szakvizsgázott, jó bizonyítványokkal rendelkező egyén bármikori belépésre állást keres. Czime: Holler Ferencz szakv. erdővéd, Dees (Tolna-megye). (60.)

HIRDETÉSEK

Új gyakorlati módszer! Biztos golyólövés útmutatója 1-20. Klepitz, Gosztola (Zala megye). (1.XXIV.10.)

Vadászatra betanított, teljesen kifejlett fiatal, 2 drb. élő **Uhú**, darabonként 50 koronáért eladó. Szíves ajánlatokat kér Czidor János m. kir. erdőőr, Pozsga u. p. Zám Hunyad megye. (2.IV.2.)

Jegyzéke

azoknak az erdészeti szakmunkáknak, melyek az «Az Erdő»-re egész évre egyszerre, vagy bár részletekben, de egy évnél már hosszabb idő óta előfizető erdészeti altisztek és erdőőrök által az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) az alábbi kedvezményes áron rendelhetők meg:

- Bölcszázi Belházy Emil:** Az erdőrendezéstan kézikönyve. Ára 6 K.
- Fekete Lajos:** A tölgy és tenyésztése. Ára 4 K.
- Erdőrendezéstan. Ára 9 K.
  - Erdőértékszámítást. Ára 4 K 50 f. (II. kiad.)
  - Erdészeti nyereségszámítást. Ára 3 K.
  - A szálaló erdők berendezése. Ára 90 f.
- Fekete L. és Mágócsi Dietz S.:** Erdészeti növénytan. (I. k. lefogyott.) II. k. ára 12 K.
- Gaul Károly:** Hazánk házi faipara. Ára 1 K 40 f. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Gellért József:** A bükk-tüziifa romlása s az ellene való védekezés. Ára 60 f. Bérmentesítésre 35 f. küldendő.
- Horváth Sándor:** Erdészeti zsebnaptár. Ára 2 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Kövesi Antal:** Erdészeti géptan. Ára 4 K.
- Márton Sándor:** A legelőerdők berendezése, kezelése és hasznosítása. Ára 4 K 80 f.
- Péck Dezső:** A külföldi fafajok megtelepítése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Pohl János:** Tangenstáblázatok. Ára 1 K.
- Tagányi Károly:** Magyar erdészeti oklevéltár. 3. kötet. Ára 20 K.
- Tomesányi Gusztáv:** Erdei facsemetek nevelése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Tuzson János dr.:** Rendszeres növénytan. I. általános rész és a virágtalan növények. Ára 8 K.
- Vadas Jenő:** Az akácfa monografiája. Ára 6 K.
- Zemplén Géza dr.:** Fából készített cukor és alkohol. Ára 1 K 50 f. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Erdészeti Rendeleték Tára:** 1891. (XI.) évfolyam ára 60 f. 1896. (XVI.) évfolyam ára 50 f. 1897. (XVII.) évfolyam ára 60 f.

1898. (XVIII.) évfolyam ára 70 f. 1900. (XX.) évfolyam ára 60 f. 1904. (XXIV.) évfolyam ára 1 K 50 f. 1905. (XXV.) évfolyam ára 50 f. 1906—07. évi füzet ára 1 K 50 f. 1908. (XXVIII.) évfolyam ára 1 K. 1909. (XXIX.) évfolyam ára 1 K. 1910—11. (XXX—XXXI.) évfolyam ára 2 K. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő.

A nem említett évfolyamok elfogytak.

A szerzőknél rendelhetők meg:

- Fekete L. és Soltz Gyula:** Erdőbecsléstan. Ára 6 K. (Kapható Fekete Lajos miniszteri tanácsosnál Selmeczbánya.)
- Muzsnay Géza:** Erdőrendezésiünk fejlesztéséről. Ára 5 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő. (Kapható szerzőnél Zsarnóca, Bars megye.)
- Muzsnay Géza:** Erdőrendezéstan. Ára 10 K. (Kapható szerzőnél, Zsarnóca, Bars megye.) Bérmentesítésre 55 f. küldendő.
- Sobó Jenő:** Erdészeti építéstan. I. R. (1. és 2. kötet) Középítéstan; egy-egy kötet ára 11 K 20 f. II. R. Út-, vasút- és hidépítéstan, ára 12 K.
- Tomasovszky Imre:** Az erdőaltiszt védkerületi teendői. Ára 1 K 50 f. (Kapható szerzőnél, Budapest, V., Zoltán-u. 16.)
- Vadas Jenő:** Erdőműveléstan. Ára 7 K.
- Vadas Jenő:** A selmeczbányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetője. Ára 4 K. (Kapható a szerzőnél Selmeczbányán.)

Egyéb olyan erdészeti művek, melyek csak teljes áron kaphatók

- Bedő Albert dr.:** A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása. 4 kötet, egy térképpel. (Kiadja a m. kir. földművelésügyi ministerium.)
- Bedő Albert dr.:** Az erdőőr vagy Az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben. Ára 6 K. Bérmentesítésre 55 f. küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Bund Károly:** Értekezések az erdőrendezés köréből. Ára 4 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Békly Albert:** Útmutató erdei facsemetek nevelésére és az azokkal való bánásra. (Kapható a m. kir. földművelésügyi ministerium könyvtárában — Budapest, V., Országház-tér). Addig a míg a készlet tart, érdeklődőknek ingyen megküldetik.
- Cseti Ottó:** Általános földmérés. Ára 9 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbányán.)
- Fekete Lajos:** Az erdők berendezése. Ára 2 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Fekete Lajos:** Népszerű erdészeti növénytan. I. füzet. Spórás növények. Elfogyott. — II. füzet. Mohok, edényes virágtalanok, tülevelűek. Ára 2 K. — III. füzet. Magházias növények. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Fekete Lajos:** Erdészeti talajtan. Ára 5 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbányán.)
- Kövesi Antal:** Grafostatika és vasszerkezetek. Ára 8 K. (Kapható ugyanott.)
- Petricsk Adolf:** A magyar birodalom fontosabb fásnövényeinek mag- és terméshatározója. Ára 1 K 60 f. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbányán.)
- Stark Dezső:** A vadász-vízsla. Gyakorlati útmutató a vizslanevelés, tanítás, használat és gyógykezeléshez. III. kiadás. Ára 2 K. (Kapható a «Patria» irodalmi vállalatnál, Budapest, VIII. ker., Üllői-út 25 szám.)
- Szécsi Zsigmond:** Az erdőhasználat kézikönyve. Ára 16 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbányán.)
- Téglás Károly:** Erdővédelem. Ára 5 K 40 f. (Kapható u. o.)
- Tomasovszky Imre:** Betűsoros tárgymutató az «Erdészeti Rendeleték Tára» I—XXIV. évfolyamaihoz. Ára 1 K. (Kapható ugyanott.)
- Tuzson János dr.:** A bükkfa korhadása és konzerválása. Ára 4 K. (Kapható Kilián Frigyes utódainál Budapest, Váci-u.)
- Vadas Jenő:** Az árvédelmi füzesek telepítése és művelése. Ára 50 f. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál és Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapest, Múzeum-körút 2 szám.)
- Erdészeti segédtablák.** Ára 8 K. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál.)
- Erdei rovatos napló.** Ára 1 K 20 f. (Megrendelhető ugyanott.)
- Termési táblák 1896.** Ára 2 K. (Kiadta Fülöp Szász-Coburg hg. erdőrendezőse, Jolsva, Gömör-megye.)

HIRDETÉSEK felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, V., Alkotmány-u. 6.